

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาและจัดสร้างกระบวนการเรียนรู้ตำนานมูลศาสนา ร่วมกัน (๒) นำองค์ความรู้ที่ได้จากตำนานมูลศาสนาสร้างการเรียนรู้ร่วมกับเครือข่าย(๓) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ออกเผยแพร่

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของทีมวิจัยทั้ง ๓ ระยะ และเกิดการเรียนรู้โดยมีตำนานมูลศาสนา ฉบับวัดบ้านเอื้อม คัมภีร์ที่เก่าแก่กว่า ๘๐ ปีเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยพบว่ากระบวนการเรียนรู้นั้นเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ให้แก่ักวิจัย สถานศึกษาและชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง (Active Participation Theory) ซึ่งประกอบด้วย ๑) กระบวนการกลุ่ม อันเกิดจากพระนิสิตรวมกลุ่มกันมีแรงจูงใจและความเห็นพ้องกันที่จะทำงานวิจัยเหมือนกัน โดยมีความสนใจศึกษาวิจัยตำนานมูลศาสนา ฉบับวัดบ้านเอื้อม ๒) เกิดการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ กล่าวคือการที่นิสิตและปราชญ์ชุมชนร่วมมือกันในการปริวรรตภาษาล้านนาเป็นภาษาไทย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันความรู้ ให้กำลังใจกันและกัน ทั้งในเวทีต่างๆ ในการทำงานวิจัยทั้ง ๓ ระยะและเวทีทุกวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน นักวิจัยในทีมจะคละกันทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด นั่นคือ พระนิสิตและนักเรียนศูนย์เรียนรวมโรงเรียนแม่ก่งวิทยา มีความสามารถในการจดบันทึก, การบริหารด้านงบประมาณการเงิน, การอ่านและพิมพ์ภาษา ล้านนา ส่วนปราชญ์ชุมชนมีความสามารถด้านการอ่านภาษา ล้านนา และ ๓) เกิดการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ กล่าวคือ นักวิจัยทั้งพระนิสิตและปราชญ์ชุมชน นำความรู้ด้านภาษา ล้านนาที่มีอยู่เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่นั้นคือเมื่อปริวรรตตำนานมูลศาสนาออกมาเป็นภาษาไทยแล้วยังเกิดการสรรค์สร้างความรู้ใหม่โดยการเรียบเรียงธรรมตำนานมูลศาสนาขึ้นใหม่ เพื่อให้พระสงฆ์ใช้ในการเทศนาตามวาระสำคัญต่างๆ

การนำองค์ความรู้ที่ได้จากตำนานมูลศาสนาสร้างการเรียนรู้ร่วมกับเครือข่าย โรงเรียน และ มจร. ลำปาง โดยการจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับคณะครูศูนย์เรียนรวมโรงเรียนแม่ก่งวิทยา, การจัดทำเป็นการ์ตูนแอนิเมชันร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ลำปาง และการนำมาเรียบเรียงเป็นธรรมใหม่เพื่อใช้ในการเทศนาในวาระต่างๆ และในส่วนของการนำองค์ความรู้ที่ได้จากตำนานมูลศาสนาออกเผยแพร่โดยการนำหลักสูตรท้องถิ่นตำนานมูลศาสนาฉบับวัดบ้านเอื้อมไปใช้ในการเรียนการสอนให้แก่ักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรมของศูนย์เรียนรวมโรงเรียนแม่ก่งวิทยา, การเผยแพร่องค์ความรู้ตำนานมูลศาสนา ฉบับปริวรรต, ฉบับภาษาไทยเหนือ และฉบับภาษาไทยกลางแก่พระนิสิตวิชาเอกศาสนาและสวดแทรกในรายวิชาประวัติพระพุทธศาสนา ของ มจร. ห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร ลำปาง, การนำธรรมที่สร้างสรรค์เรียบเรียงใหม่เป็นธรรมตำนานมูลศาสนา ฉบับวัดบ้านเอื้อม ไปให้พระสงฆ์สามเณรเทศนาเผยแพร่แก่ศรัทธาประชาชนทั่วไป

คำสำคัญ กระบวนการเรียนรู้ ตำนานมูลศาสนา